

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 398

van **KATHLEEN KREKELS**

datum: 21 februari 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Permanent onderwijs aan huis - Stand van zaken

Voor alle jongeren in dit land geldt de leerplicht van zes tot achttien jaar. Vanaf het schooljaar 2020-2021 vat de leerplicht reeds op vijf jaar aan. Ook kinderen en jongeren met een handicap zijn leerplichtig. Zij kunnen terecht in het buitengewoon onderwijs of in een school voor gewoon onderwijs, mits ondersteuning vanuit het ondersteuningsmodel dat zijn uitrol heeft gekregen in het kader van het M-decreet.

Voor sommige leerplichtige leerlingen is het door hun handicap permanent onmogelijk om les te volgen in een school, maar ze kunnen wel onderwijsbegeleiding aan. Ze hebben recht op permanent onderwijs aan huis vanaf vijf jaar na aanvraag bij het Zorgpunt Onderwijsinspectie. Het permanent onderwijs wordt toegekend na een gunstig advies van de onderwijsinspectie. Dat onderwijs omvat vier lestijden per week en wordt verzorgd door een school voor buitengewoon onderwijs. Het kind moet een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs hebben.

1. Kan de minister voor de afgelopen vijf schooljaren (incl. 2019-2020) een overzicht geven van het aantal leerlingen dat permanent onderwijs aan huis krijgt?
Graag de totale cijfers voor het buitengewoon basis- en secundair onderwijs, en opgedeeld per type.
2. Hoeveel ouders vroegen permanent onderwijs aan huis aan en kregen een ongunstig advies van de onderwijsinspectie?
3. Kan de minister een verdere opdeling maken tussen het aantal minderjarigen die deze vier lestijden in een zorginstelling (bv. Multifunctioneel centrum (MFC)) of effectief thuis krijgt?
4. Is het permanent onderwijs aan huis ook voorwerp van de onderwijsinspectie? Zo ja, wordt er bij de inspectie een onderscheid gemaakt tussen het onderwijs dat thuis wordt aangeboden of het onderwijs in een zorginstelling?
5. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 398 van 21 februari 2020

van **KATHLEEN KREKELS**

1. Het Zorgpunt van de onderwijsinspectie beschikt over cijfergegevens van het aantal aanvragen om permanent onderwijs aan huis te mogen volgen. Hierna volgen per schooljaar en per onderwijsniveau het aantal goedgekeurde aanvragen voor de afgelopen vijf schooljaren.

Schooljaar	POAH bubao	POAH buso	Totaal per schooljaar
2015-2016	39	60	99
2016-2017	48	63	111
2017-2018	70	88	158
2018-2019	83	79	162
2019-2020 (voorlopige cijfers)	34	65	99

Het Zorgpunt van de onderwijsinspectie beschikt niet over gegevens over de opdeling per onderwijstype.

2. Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het overzicht van de ongunstige adviezen voor permanent onderwijs aan huis voor de afgelopen vijf schooljaren, bezorgd door het Zorgpunt van de onderwijsinspectie.

Schooljaar	Aanvragen POAH	Ongunstig advies
2015-2016	104	5
2016-2017	114	3
2017-2018	160	2
2018-2019	163	1
2019-2020	102 (voorlopig cijfer)	3

3. Volgens een onderzoek van de onderwijsinspectie in het schooljaar 2017-2018 bij 145 POAH-leerlingen kregen 132 van deze leerlingen POAH in een zorginstelling, 13 leerlingen kregen POAH effectief thuis. Van de andere schooljaren beschikt Zorgpunt-onderwijsinspectie niet over actuele gegevens.
4. De onderwijsinspectie kan tijdens een reguliere doorlichting onderzoeken hoe de school op een handelingsplanmatige wijze onderwijs op maat organiseert en realiseert voor de leerlingen die POAH volgen. Hierbij maakt de onderwijsinspectie geen onderscheid tussen het onderwijs aan leerlingen die thuis POAH krijgen of de leerlingen die POAH krijgen in een zorginstelling. De onderwijsinspectie integreert het onderzoek over de kwaliteit van het onderwijs op maat aan POAH leerlingen en maakt geen apart verslag.
5. Er werden mij twee schriftelijke vragen gesteld die in elkaars verlengde liggen:
 - ☐ SV 398 over Permanent Onderwijs Aan Huis (POAH)

□ SV 402 over vrijstelling van leerplicht.

Beide vragen(reeksen) eindigen in een 5° resp. 4° vraag waarin de Vlaamse volksvertegenwoordiger mij vraagt hoe ik de cijfers evalueer. Ik beantwoord beide vragen dan ook op dezelfde manier.

Als minister juich ik de dubbele trend 'minder vrijstellingen van leerplicht' en 'meer aanvragen voor Permanent Onderwijs Aan Huis' in de eerste plaats toe. Het toont aan dat het onderwijs aan jongeren met ernstige meervoudige beperkingen en extreme gedrags- en emotionele problemen meer positieve aandacht krijgt van zowel scholen, voorzieningen als ouders en dat het recht op onderwijs voor elk kind steeds meer daadwerkelijk wordt ingevuld.

Graag verwijs ik naar twee passages in de Onderwijsspiegel 2019 m.b.t. deze thematiek:

- "De toename van het aantal aanvragen (POAH) is onder meer te verklaren door de mindshift over het 'recht op onderwijs voor elk kind'. Zo stimuleren multifunctionele centra (MFC), waar heel wat kinderen en jongeren met ernstige meervoudige beperkingen verblijven, de ouders om een aanvraag voor POAH in te dienen. Ouders worden zich meer bewust van het 'recht op onderwijs'. Meerdere ouders vragen nu POAH in de plaats van 'vrijstelling van leerplicht'." (Pagina 102)
- "Evoluties in de POAH-werking Scholen die al langer ervaring hebben met POAH, geven aan dat de samenwerking met de welzijnsvoorziening evolueert. Daar waar school en zorginstelling vroeger eerder als concurrenten tegenover mekaar stonden, is het spanningsveld tussen welzijn en onderwijs verkleind....." (Pagina 107)

Het zou echter niet correct zijn om op basis van de cijfers en de bovenstaande vaststelling van de onderwijsinspectie te concluderen dat er in dit segment van het onderwijs voor de overheid geen werk meer te verrichten is. De onderwijsinspectie formuleerde ook een aantal aanbevelingen, ook t.a.v. de overheid (pagina 119). Deze aanbevelingen wil ik ter harte nemen om enerzijds de nodige voorwaarden te scheppen zodat scholen, voorzieningen en ouders op een zo adequaat mogelijke manier (flexibel, op maat, zonder (al te veel) planlast ...) het recht op onderwijs kunnen invullen maar anderzijds moeten we zeker blijven bewaken dat er voor deze jongeren steeds naar de meest kwaliteitsvolle invulling van het recht op onderwijs gezocht wordt.